

Apzināties sevi lielākā veselumā

Eiropas Kustības Latvijā prezidents **Andris Gobiņš:**

Lai mums izdodas izmantot iespējas, kas mums ir, apzināties to, ka mēs patiešām visi esam gan savas dzīves, laimes kalēji vai režisori, gan arī savas skolas, pilsētas, novada, valsts un arī Eiropas kopīgās nākotnes veidotāji! Un pat ja vienu, otru, trešo reizi neizdodas, vienalga celties un pamēģināt vēl ceturto un piekto reizi, mazliet varbūt pamainīt savu stratēģiju, parunāt ar draugiem un meklēt domubiedrus, un tad varbūt piektajā sestajā reizē izdosies labāk. Tas brīdis, kad tev ieklausās, tev izdodas kaut ko mainīt, ir skaists piedzīvojums, ko ārkārtīgi labi vārdos ir ietvērusi Zenta Mauriņa. Viņa saka: „Uzdriktstēties ir skaisti.” Ir skaisti riskēt, ir skaisti mēģināt, ir skaisti uzņemties atbildību gan par sevi, gan par savu apkārtni tuvu un tālāko vidi. Lai mums izdodas šos savus sapņus īstenot, izmantojot šīs iespējas tepat Latvijā!

Multimākslinieks **Kaspars Blūms Blūmanis:**

Esiet savas dzīves režisori, izmantojiet visas savas iespējas! No dzīves kā no citriona izspiediet visu sulu, lai, pēc gadiem atskatoties, mēs varam iedot paši sev to lielo Oskaru, par to, kā mēs esam dzīvi nodzīvojuši, lai mūsu dzīve ir viens liels kases grāvējs! Tiešām atcerieties to, ka sākums vienmēr ir mūsos, tikai no mums tas iziet uz kaut ko lielāku. Apzinieties, ka mēs esam ļoti, ļoti spēcīgi, mēs varam – varam iedvesmot sevi un arī citus. Lai Eiropas diena ir kā svētki, apziņa, ka mēs esam piederīgi ne tikai Latvijai, bet arī Eiropai!

Interviju lasiet **2. lpp.**

Eiropas ziņas ir Latvijas Ārlietu ministrijas, Eiropas Parlamenta Informācijas biroja Rīgā un Eiropas Komisijas pārstāvniecības (EKP) Latvijā kopīgs izdevums.
To finansē EKP, Gaidīsim Jūsu komentārus, atsauksmes un ierosinājumus e-pastā: raksti@raksti.lv!

Lauzt ledu sevī un visapkārt

Svarīgi ir apzināties savu spēku un iespējas mainīt apkārt notiekošo, uzsver Eiropas Kustības Latvijā prezidents **Andris Gobiņš** un multimākslinieks **Kaspars Blūms Blūmanis** jeb Kašers. Viņi šogad ar Mobilo zināšanu ekspresi devās tūrē pa Latvijās skolām, viesojoties vairāk nekā 30 novados un mudinot jauniešus kļūt pašiem par savas dzīves režisoriem.

Kāda aina šobrīd iezīmējas novados, kādus jauniešus satikāt un kas viņus interesēja?

Kaspars Blūms Blūmanis: Jaunieši nezina, ko no mums sagaidīt. Līdzīgi bija arī man, kad pats mācījos skolā un pie mums brauca kādi cilvēki. Tad vienmēr bija tas jautājums – kas nu tagad būs? Tāpēc man bija ārkārtīgi liels prieks, ka tad, kad beidzās mūsu tikšanās, skolēni nāca klāt un bija ieinteresēti, uzdeva jautājumus. Tā tiešām ir forša sajūta, ka esi kaut ko tajos jauniešos aizķēris.

Ko varēja secināt no jautājumiem, atsauksmēm – kas ir tas, kas viņiem šādās tikšanās reizēs visvairāk ir vajadzīgs? Kas šobrīd iedvesmo jauniešus?

K.B.B.: Tas, ka esi paties, atklāts un stāsti par savu ceļu. Tās nebija lekcijas par Eiropu, bet gan par katru no mums kā eiropieti, kā Eiropas daļu. Tā bija mijiedarbība, liekot gan aizdomāties, gan aktīvi iesaistīties.

Kā Eiropa ir iespaidojusi tavu dzīvi?

K.B.B.: Ļoti. Kā jau es stāstīju jauniešiem, no 6. līdz 12. klasei ļoti aktīvi iesaistījos visur, izbraukāju pusi Eiropas, tieši pateicoties dažādām Eiropas Savienības iespējām, apmaiņas braucieniem, radošām nometnēm utt. Ļoti daudzi jaunieši nezina par šīm iespējām.

Šiem braucieniem mūsu galvenā vadlīnija ir, ka mēs katrs esam savas dzīves režisors, un, lai uzfilmētu šo savu „filmu” pēc iespējas krāsaināk, mums par režisoriem ir jākļūst jau tagad.

Ja tā ļoti personīgi, kas tad ir tās lietas, kuras ceļojot, iepazīstot citas kultūras, tevī ir mainījušās? Ko tu esi no tā ieguvis?

K.B.B.: Man mainījās pilnīgi visa pasaule. 22 gadus es devos brīvprātīgajā darbā uz Āfriku, kur mēs Zambijā uzcēlām sākumskolu. Tas arī ir tas, ko es bērniem stāstu, ka, vācot līdzekļus un darbojoties tur, man ļoti palīdzēja pieredze vēl no skolas laika, kad biju aktīvs un visur kur piedalījos. Šī pieredze man palīdzēja Zambijā uzcelt skolu! Es staigāju no ciema uz ciemu, klauvējot pie durvīm un pārliecinot, ka izglītībai ir nozīme. Protams, tur tas viss strādā pavisam savādāk.

Ko no tava stāsta var sev paņemt jaunieši Latvijā?

K.B.B.: Kad ierodamies uz tikšanos, bieži vien jaunieši ir ierakušies savos telefonos, savās pasaulītēs, viņi nemaz neredz un nenovērtē tās visas iespējas, kas viņiem ir apkārt. Piemēram, vienā skolā, skatāmies – viņiem ir milzīgi liela zāle, viņiem ir par Eiropas līdzekļiem sapirkta tehnika, bet viņi to nenovērtē. Tad es stāstu, ka Zambijā tiešām sešgadīga meitene iet 15 kilometrus līdz tuvākajai ūdens tvertnei, uz galvas nes ūdeni, lai tikai būtu, ko padzerties. Tajā brīdī arī jaunieši šeit ieklausās un sāk ievērot lietas, kas ir apkārt. Un tad es arī uzdodu šo jautājumu – kādu filmu tu šobrīd savā dzīvē filmē? Kādu filmu tu vēlies pēc gadiem paskatīties un lepoties ar to? Tajā brīdī, protams, viņiem arī iedegas acis un viņi saka: „Jā, es gribu, lai tā būtu vislabākā filma!” Tad filmējam to tagad!

Ko vispār šobrīd nozīmē būt eiropietim? Kā jūs personīgi to izjūtat?

K.B.B.: Man tas nozīmē to, ka manas robežas nebeidzas šeit Latvijā vai Rīgā, ka tas ir daudz, daudz plašāk. Un pirmā lieta – to apzināties! Jo bieži vien, dzīvojot tajā lielajā skrējienā, liekas, ka viss, kas man ir, ka tas ir šeit. Bet patiesībā esmu daļa no kaut kā daudz lielāka, plašāka un vērienīgāka.

Andris Gobiņš: Par šo mēs arī diezgan daudz ar jauniešiem runājam. Tas, ko arī Eiropā dažreiz populistiski mēģina iestāstīt, ka mēs esam, piemēram, tikai francūži un viss. Bet tas, ko Kaspars ar savu pieredzes stāstu jau ieskicēja – mums ir daudzas identitātes. Piemēram, jaunieši jūt ļoti ciešu saikni ar savu skolu, to var redzēt. Bet mēs esam ne tikai skolas, bet arī sava novada patrioti, savas valsts daļa, un pilnīgi loģiski, kopā ar saviem kaimiņiem, ar kuriem sadarbojamies Eiropā, arī tās daļa. Tie ir dažādi identitātes līmeņi, kas viens otru papildina.

Te svarīgi domāt, ko katrs var darīt, lai savu apkārtni uzlabotu.

Tad tā galvenā lieta ir par iesaistīšanos.

A.G.: Par to, kā mēs katrs varam būt aktīvi, īstenot savus sapņus, būt savas dzīves režisori – tepat, šeit un izmantojot Eiropas iespējas. Mēs varam īstenot projektus, iegūt pieredzi, ar kuru pēc tam lepoties. To nezina katrs, un to ir ārkārtīgi

gi vērtīgi dzirdēt tieši tāpēc, ka ir skaidrs – visi nav piedzimuši laimes krekliņā ar miljoniem kabatā. Tāpēc šis ir ļoti labs piemērs, kā brīvprātīgais darbs, iesaistīšanās, par kuru sākumā neviens it kā neko nemaksā un kas nebūt nav viegls darbs, ka tas viss ļoti ātri nāk atpakaļ. Caur konkrēto dzīves stāstu jauniešiem tas kļūst tverams, pamazām viņu acis pieslēdzas un iemirdzas, un viņi arī saprot – klau, bet, ja Kaspars savulaik kā nosacītais „lūzeris” ir izcīnījis to, ko varējis izcīnīt, kāpēc man kaut ko nepamēģināt? Viena ļoti konkrēta iespēja ir tas pats Eiropas eksāmens, kur jaunieši, atbildot uz jautājumiem, kas nav klasiska zināšanu pārbaude, aizdomājas. Piemēram, jautājums par tām pašām robežām – par to, ka varam brīvi ceļot.

Tad varētu teikt, ka piederība Eiropai dod, pirmkārt, pragmatiskos labumus, to, ka mums joprojām ir iespējas daudz kur gūt atbalstu; otrkārt, mērogu paplašināšana.

A.G.: Varbūt. Tas gan ir tāds ļoti praktisks piegājiens. Kad es ar jauniešiem strādāju, lūdzu viņiem nosaukt trīs lietas, kas patīk Eiropas Savienībā, un trīs lietas, kas nepatīk. Daļēji tā varbūt ir kautrēšanās, jo blakus ir arī skolotāji, bet parasti tās pozitīvās nosaukt ir vienkāršāk un ātrāk, nekā negatīvās. Tas, kā esam pieraduši domāt, ka Latvijā esam čempioni sevis kritizēšanā un mums patīk sūroties un „vārtīties virtuvē”, to šīs sarunas ar jauniešiem neaplicina. Drīzāk pretēji.

Kā pozitīvās viņi nosauc ļoti dažādas lietas, to vidū nebūt nav tikai praktiskās. Eiropas nauda parādās varbūt katrā otrajā skolā, tā nav biežākā atbilde. Bet gandrīz katrā skolā ES min un uztver kā papildu drošības faktoru, gan runājot par ekonomisko, finansiālo, gan politisko drošību, papildu stabilitāti. Parādās arī eiro valūta, ceļošana. Krietni mazāk varbūt nekā iepriekš minētais, bet tomēr parādās arī kopīgo lēmumu pieņemšana.

Un kas tiek minēts kā negatīvās?

A.G.: Tās arī ir ārkārtīgi interesantas un drusku variē. Ļoti bieži min, ka lats mums bija ļoti mīļš. Lai gan tas vienmēr nāk kopā ar to, ka īstenībā ir jau forši, ka ir eiro, jo tas ir ērtāk ceļojot un ir vēl citi plusi. Par to arī veidojas interesanta saruna, ka neviena lieta nav simtprocentīgi laba vai slikta. Tad vēl, kas mani pārsteidza, ka pie negatīvā tiek minētas cukurfabrikas – ka Eiropas dēļ mums nav vairs cukurfabrikas. Tā bija tematika, kas bija pirms 5 – 10 gadiem pensionāru auditorijās ļoti, ļoti populāra, un būtu interesanti papētīt iemeslus, kāpēc pēkšņi kļuvis aktuāli.

Tad vēl parādās migrācijas un terorisma jautājumi.

Tas ir arī viens no aktuālajiem jautājumiem, par ko šobrīd runā ne tikai Latvijā, bet visā Eiropā. Ko jūs varētu ieteikt skolotājiem, kādā veidā labāk veidot šādu diskusiju?

A.G.: Jauniešiem iek uz soļa ir vajadzīga kritiskā domāšana, lai viņi paši nonāktu līdz savām atbildēm, un tikpat būtiski ir radīt ieradumu

līdzdarboties – skolas, pilsētas, valsts, Eiropas un pasaules līmenī.

Ko varēja novērot jūsu diskusijās, par ko nav pietiekami daudz runāts?

K.B.B.: Parasti, kad sāku runāt ar jauniešiem, es viņiem uzdodu jautājumu – kurš ir atbildīgs, piemēram, Skrundā vai citur, par to, lai jūs iemācītos latviešu valodu? Visi uzreiz sauc skolotāju vārdus. Un tad es viņiem jautāju – kurš ir atbildīgs par to, lai jūs sasniegtu savus sapņus un mērķus? Tad, protams, lielākā daļa saka – es pats! Un principā tas ir arī tas kodols, runājot ar jauniešiem, likt viņiem saprast, ka mēs katrs esam atbildīgs par savu dzīvi, katrs esam atbildīgs, vai mēs iemācīsimies latviešu valodu vai nē. Skolotājam ir liela nozīme, bet tik un tā tas sākums ir mūsos. Un, runājot tieši par šo Eiropas tēmu, tas ir atkarīgs no mums, vai mēs rakstīsim komentāru par slikto, vai tomēr uzrakstīsim kaut ko labu. Vai mēs iesim kā vienots veselums, apzināsimies sākumā savu spēku, tad klases spēku un visas skolas spēku. Tad mēs varam mainīt lietas! Ne tikai Latvijā, bet arī Eiropā utt. Un tajā brīdī, kad jaunieši sāk apzināties to savu spēku, tad tu ieraugi arī mirdzumu viņa acīs – jā, es varu! Bieži šiem jauniešiem, kas ir lauku novados, šķiet, ka Rīga un politika ir kaut kur ļoti, ļoti tālu. Bet tas, ko mēs gribam pateikt – nē, tu vari daudz ietekmēt!

9.maijs Latvijā tiek uztverts ļoti atšķirīgi. Kā to visas sabiedrības apziņā tiešām izveidot kā Eiropas svētkus?

A.G.: Mēs braucam uz ļoti dažādām skolām, bet, kad Kaspars uzdod jautājumu, ko mēs atzīmējam 9. maijā, visi uzreiz atbild – tā ir Eiropas diena! Jauniešu vidū tas mulsums ir salīdzinoši mazs. Protams, ja mēs runājam par to, kas notiek ārpus Rīgas. Kas notiktu Rīgā? Te mēs neesam bijuši tik daudz un nevaram spriest. Bet ārpus Rīgas vismaz jauniešu vidū ir skaidrs – 9.maijs ir Eiropas diena. Un to mēs redzam arī skaitļos. Piemēram, tajā pašā Eiropas eksāmenā pērn piedalījās 12 tūkstoši. Šogad mēs to gribam pārtrumpot ar 15 tūkstošiem, bet, ja piedalās 12 tūkstoši cilvēku – ne tikai jaunieši, arī pieaugušie –, tad man liekas, ka tas jau ir skaists piederības apliecinājums. Tā ka es neskatos pesimistiski. ■

Gandrīz katrā skolā ES min un uztver kā papildu drošības faktoru

Eiropas dienas – 9. maija – ceļvedis

Ne tikai Latvijā, bet arī citviet Eiropā 9. maijā atzīmē Eiropas dienu jeb Eiropas Savienības (ES) dzimšanas dienu. Jau iesāktās Eiropas dienas sagaidīšanas aktivitātes, piemēram, Mobilā zināšanu ekspresā un Eiropas lietu ekspertu viesošanās skolās, noslēgsies svinību kulminācijā, kad visā Latvijā notiks īpaši šai dienai veltīti pasākumi.

■ Visu dienu (jau no plkst. 8 līdz pat plkst. 21) ikviens Latvijas iedzīvotājs – liels un mazs – aicināts kārtot Eiropas eksāmenu. Tas ir aizraujošs tests, lai pārbaudītu savas zināšanas ar Eiropu saistītos jautājumos. Tas veidota tā, lai savu erudīciju varētu pārbaudīt dažādu vecumu cilvēki – gan skolēni, gan studenti, gan tie, kam skolas solis jau sen aiz muguras.

Eiropas eksāmenu var kārtot interneta vietnē www.esmaja.lv/eiropas_eksamens.

aicināti uz diskusiju par “Eiropas Savienības nākotnes attīstības ceļiem: Latvijas skatījums”.

■ Pie Saeimas nama Eiropas diena tiks atzīmēta no plkst. 13 līdz 16. Notiks interaktīvas un iesaistošas aktivitātes par un ap Eiropas Savienības tēmu, kopā ar Saeimas deputātiem un darbiniekiem radošās darbnīcas apmeklētājiem būs iespēja: oriģinālā veidā nofotografēties, pārbaudīt savas zināšanas par ES, kārtojot Eiropas eksāmenu, izteikt viedokli un parunāties, kā arī radoši izpausties, atklājot savu redzējumu par Eiropas nākotni.

■ Plkst. 11 Aspazijas bulvārī 28, pie ES mājas Rīgā, notiks akcija, kuras laikā debesīs tiks palaisti 600 laba vēlējumi Eiropas Savienībai tās 60. gadadienā.

■ 9. maijā visā Latvijā durvis vērš daudzas organizācijas un uzņēmumi – kopumā 44 organizācijas – piedalīsies Atvērto durvju dienā, lai parādītu sadarbību starp dalībvalstīm un Eiropas Savienības ieguldījumus gan vides, gan cilvēkresursu attīstībā Latvijā. Par organizācijām un iestādēm, kas uzņems apmeklētājus, vairāk var uzzināt www.esmaja.lv.

■ Ārlietu ministrijā (Kr. Valdemāra ielā 3) no plkst. 12 līdz 16 apmeklētājus ar informatīvajiem stendiem gaidīs ārvalstu vēstniecības, bet ĀM Konsulārais departaments informēs, kā Eiropā ceļot droši. Savukārt no plkst. 13.30 ministrijā interesenti

■ Mobilais zināšanu ekspresis, kas kopš marta beigām būs viesojies vairāk nekā 30 Latvijas novados, Eiropas dienā jau tradicionāli dosies uz Jelgavu, kur ik gadu notiek vērienīga Eiropas dienas svinēšana. Autobusā pieejamas interaktīvas un izglītojošas aktivitātes, kas spēļu, konkursu, rēbusu veidā lielus un mazus iepazīstina ar ES valstīm un to kultūru daudzveidību.

■ No 9. maija ES mājā Rīgā būs apskatāma Romas līgumu 60. gadadienai veltīta ceļojošā izstāde „Romas līgumu mantojums mūsdienu Eiropai”. Izstāde līdz pat decembrim apceļos visu Latviju un tiks izstādīta arī Saldū, Ventspilī, Kuldīgā, Jēkabpilī, Madonā, Daugavpilī, Rēzeknē, Cēsīs un Valmierā.